

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.09.2023
Sayı: 663

4689

Adnan BEKER
Ankara Milletvekili
KİT Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
25/09/2023

Saygılarımla,

Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

Demokratik bir toplumda, herkesin ülkedeki adalet hizmetlerinden yaygın ve etkili bir şekilde yararlanmasını sağlamak sosyal devletin en temel gereklerindendir. Ancak günümüz iktisadi koşullarında; mevcut avukatlık asgari ücret tarifesinin, hukuki desteğe ihtiyacı olabilecek nüfusun önemli bir kısmı tarafından karşılanması zor bir meblağ olduğu görülmektedir.

Örneğin : 2018 yılında net 1.603 TL asgari ücret ile çalışan bir vatandaşın; aynı yıl Sulh Hukuk Mahkemesinde açacağı bir dava için 930 TL, İdare ve Vergi Mahkemelerinde açacağı bir dava için 1.090 TL vekalet ücreti ödemesi gerekmektedir.

Önergenin verildiği tarih itibarıyla, 21 Eylül 2023 tarihinde yürürlüğe giren avukatlık asgari ücret tarifesine göre dava açmak isteyen ve net 11.402 TL asgari ücret ile çalışan vatandaşın Sulh Hukuk Mahkemesinde açacağı bir dava için 10.700 TL, İdare ve Vergi Mahkemelerinde açacağı bir dava için 10.500 TL vekalet ücreti ödemesi gerekmektedir.

Asgari ücretli vatandaşın 2018'de ödemesi gereken vekalet ücretlerinin maaşına oranı sırasıyla yüzde 58 ve yüzde 68 iken 2023'de ödemesi gereken vekalet ücretlerinin maaşına oranı sırasıyla yüzde 94 ve yüzde 92'dir. 7.500 TL emekli maaşı ile geçinmeye çalışan vatandaşlarımız içinse adalet hizmetlerine erişim neredeyse imkansız durumdadır.

Bu kapsamda ;

1. Bakanlığınız döneminde -başta dezavantajlı grupların olmak üzere- adalete erişimi daha kolay, daha hızlı ve etkili kılmak için yaptığınız ve yapmayı planladığınız çalışmalar nelerdir ?
2. Hukukumuzda bireylerin ekonomik durumlarından bağımsız olarak adalete erişebilme haklarının sağlanabilmesi için adli yardım kurumu öngörülmüştür. Geçtiğimiz beş sene içerisinde kaç vatandaşımız adli yardıma başvurmuştur ?
3. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, hukuk davalarında adli yardımdan yararlanmayı; yoksulluk koşulu ve kanıtlanması gibi şartlara bağlamıştır. Günümüz ekonomik koşullarında bu şartlar adli yardıma erişimi zorlaştırmaktadır. Örneğin asgari ücretle çalışan ya da üzerinde mal olan ancak bu mal üzerinde tasarruf hakkı olmayan kişilerin adli yardım hizmetinden yararlanması çok zordur. Adli yardıma erişimi kolaylaştırmak adına yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır ? Şayet yoksa bu konuda bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz ?
4. Son yıllarda adli yardım ödeneklerinde ciddi sorunlar yaşandığı, özellikle taşradaki baroların maddi yetersizlikler sebebiyle gönüllü avukat ataması yapamadığı ve adli yardım taleplerinin geri çevrilmek zorunda kaldığına dair haberler izaha muhtaçtır. Geçtiğimiz beş senede Türkiye Barolar Birliğine gönderilen ödenek ne kadardır ve adli yardım talebi geri çevrilen vatandaş sayısı kaçtır ?
5. Şüphelilerin ve sanıkların yakınları tarafından doğrudan baroya yapılabilen müdafî talebi uygulamasının kaldırılmasının hakkın zamanında ve etkin kullanımını engellediği görülmektedir. Mevcut uygulamanın gözden geçirilerek baroya veya başka bir kuruma doğrudan yapılan müdafî talebi uygulamasına geçilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır ?
6. UYAP'ın henüz vatandaşa erişim anlamında yeterli düzeyin çok gerisinde olduğu görülmektedir. Bu konuda, vatandaşların dava açma ve davalarını takip etme bakımından UYAP sisteminin kullanıcı kolaylığının artırılması ve vatandaşın bilgilendirilmesi için yapmayı planladığınız iyileştirme çalışmaları nelerdir ?